

dCIDOB 101. Japó, el sol renaixent.

Introducció.

Japó, el sol renaixent

El 26 de setembre de 2006 Koizumi Junichiro deixava el seu càrrec de primer ministre del Japó. El qui havia estat l'impulsor principal de les reformes per treure el Japó de la fallida econòmica i institucional deixava un país força recuperat respecte del que havia rebut cinc anys abans. I ho feia amb el major suport electoral en unes legislatives des de 1986. Figura controvertida, Koizumi ha representat la necessitat de canvi d'un sistema polític dividit per les faccions dins el Partit Liberal Democràtic (PLD), que ha romàs en el poder durant gairebé cinquanta anys. Koizumi no s'ha cenyit només a reformar un sistema en què ha destacat la lluita per la privatització del servei postal. La fermesa en la defensa d'aliances amb els Estats Units; la proposta de reformar la Constitució per crear un exèrcit convencional, i les repetides visites al santuari de Yasukuni - on entre d'altres s'homenatja criminals de guerra de l'època imperialista japonesa- i que ha estimulat una revisió de la història i la protesta de xinesos i coreans, són altres dels aspectes que han quedat oberts amb la marxa d'aquest polític d'aparença hollywoodiana.

El seu successor, Abe Shinzo, és el primer ministre més jove de la història del Japó, i el primer nascut després de la Segona Guerra Mundial, la qual va posar fi a l'expansionisme militar japonès. Abe pren el testimoni de les reformes però se centra especialment en el revisionisme i la recuperació de l'orgull nacional, ambdós aspectes incorporats en el discurs de l'extrema dreta nipona, present dins el mateix PLD.

Les reformes iniciades difícilment tindran marxa enrere. El país presenta símptomes de recuperació econòmica, després de viure un període crític, i de renovació formal que, juntament amb el suport nord-americà, li han de permetre situar-se en una posició de poder en el marc geopolític de l'Àsia Oriental. La societat japonesa necessita també aquesta revitalització per superar un dels grans reptes a què ha de fer front: la davallada demogràfica i l'increment de població jubilada. I, mentrestant, el Japó continua projectant-se a l'exterior, i allà on no arriba amb l'expansió dels seus negocis tecnològics utilitza el poder de la seva cultura audiovisual i gastronòmica.

En aquest *DCIDOB* volem mostrar la situació d'un país que ha patit una crisi econòmica i de valors, i que ha estat capaç de generar reformes sota el lideratge d'un primer ministre carismàtic, però també amb el desig d'una relectura de la seva història. Amb el relleu de Koizumi, caldrà veure cap a on conduirà aquest procés no només amb vista a la recuperació interna del país sinó en el context geopolític ple d'ebullició en el qual es troba immers. Un context en què cada gest pren una càrrega simbòlica de gran rellevància, i en què, paradoxalment, i tal com assenyala Oriol Farrés, "el mateix potencial de conflicte que existeix pot fer imprescindible la necessitat de col·laborar per evitar un enfrontament convertint el problema en la solució mateixa".